

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518200006
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2518200006.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpený splnomocnencom: KC LEGAL, s.r.o., so sídlom Zámocká 10, Bratislava, IČO: 50 057 456, proti žalovanému: J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, U., o zaplatenie sumy 1.620,10 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 23. októbra 2018, č.k. 19Csp/1/2018-76, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **m e n í tak**, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 317,46 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 24.06.2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi sa voči žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a na odvolacom súde v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 59,56 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 59,56 Eur od 24.06.2017 do zaplatenia zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.243,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.243,08 eur od 24.06.2017 do zaplatenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok III.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 53,46 % (výrok IV.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 2 CSP, § 491 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 1, 5, 11 zákona č. 351/2011 Z.z., § 52 ods. 1 až 4, § 544 ods. 1 a 2, § 545 ods. 1, § 53 ods. 1 až 3, 4, písm. k), 5, 11, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov. Zmluvná pokuta v predmetnej veci bola dojednaná pre prípad porušenia záväzku viazanosti, ktorým sa rozumie i nezaplatenie ceny za poskytnuté služby. Dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením

záväzku. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu, napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 Eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Okrem toho výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku nezaplatenia ceny za poskytnuté služby. Samotným porušením povinnosti k zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Nemožno preto vylúčiť následne uhradenie dlžného záväzku zo strany spotrebiteľa a poskytovanie služieb zo strany podniku. Táto okolnosť majúca podstatný vplyv na výšku zmluvnej pokuty zohľadnená nebola. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Porušením záväzku viazanosti v zmysle Dodatku je aj porušenie povinnosti neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by viedol k ukončeniu Zmluvy/alebo Dodatku, bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty priamo odporuje ust. § 44 ods. 5 veta druhá zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách platného a účinného v rozhodnom období a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa - žalovaného. Podľa názoru súdu ide o dojednanie, ktoré obmedzuje žalovaného na jeho právach, ktoré mu vyplývajú priamo zo zákona o elektronických komunikáciách. Nárok na zmluvnú pokutu okrem prípadu porušenia povinností na strane účastníka - žalovaného tým, že včas a riadne neuhradí svoj splatný záväzok voči žalobcovi, je dojednaný aj pre prípad ukončenia zmluvného vzťahu zo strany žalovaného formou výpovede počas doby viazanosti, pre prípad zmeny poskytovateľa telekomunikačných služieb, čím zo strany žalobcu dochádza k značnému zásahu do jeho práv, nakoľko uplatnenie týchto zákonných práv zo strany žalovaného je sankcionované zo strany žalobcu zmluvnou pokutou. Uvedené ustanovenie bez ohľadu na to, že žalovaný sa v Dodatku k zmluve zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za porušenie povinnosti nevykonať žiaden, ktorý by viedol k ukončeniu Zmluvy, resp. Dodatku, nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú a spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 44 ods. 11 zákona č. 351/2011 Z. z. umožňuje účastníkovi vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu. Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb má charakter zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú. Nič na tom nemení ani žalovaným prevzatý záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Využitie zákonom danej možnosti ukončenia zmluvy nepredstavuje porušenie povinnosti, za ktoré bolo možné požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty. Na základe vyššie uvedeného, preto súd zmluvné dojednanie obsiahnuté v Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorej obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, a preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty. Ak teda odvodzuje žalobca ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu zo zmluvnej podmienky, ktorá nebola individuálne dohodnutá, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa, t.j. zo zmluvnej podmienky ktorá je neplatná, nemožno žalobcovi priznať plnenie z takejto neplatne dojednanej zmluvnej podmienky, a preto súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 317,46 Eur spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania zamietol. Keďže žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1.620,10 Eur, pričom v časti o zaplatenie 59,56 Eur (3,68 % žalovanej sumy) súd konanie zastavil. Súd mal za to, že čiastočné zastavenie konania zaviniť žalobca tým, že zbral žalobu v časti späť, čo nemožno pripočítat na ujmu žalovaného. V časti o zaplatenie sumy 1.243,08 Eur (76,73 % žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (19,59 % žalovanej sumy), čo predstavuje taktiež úspech žalovaného. Čistý úspech žalobcu predstavuje 53,46 % (76,73 % - (3,68 % + 19,59 %)). V uvedenej výške takto vypočítaného rozdielu má žalobca nárok na náhradu trov konania. Súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP v tomto rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodol len o nároku na náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia; o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie a to proti tretiemu a štvrtému výroku napadnutého rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, nakoľko je toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadal, aby odvolací súd v tejto

časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň si uplatnil náhradu trov konania v odvolacom konaní vo výške 80,58 eur. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie v odseku 34. odôvodnenia rozhodnutia nesprávne konštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté. Žalobca tvrdí, že pre zodpovedanie otázky, či bola zmluvná pokuta individuálne dojednaná a či žalovanému bola poskytnutá možnosť podrobne sa oboznámiť s jej obsahom, prípadne prečo tak neurobil, bolo potrebné vykonať dokazovanie aj výsluchom žalovaného a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/5/2017 zo dňa 23.02.2017. Uviedol, že o tom, či nebola alebo bola dojednaná zmluvná pokuta a v akej výške, rozhodol sám žalovaný ako spotrebiteľ svojou slobodnou vôľou služieb, ktoré si od žalobcu zakúpil. Iná individuálnosť dojednania zmluvnej pokuty je u žalobcu vylúčená a to práve z titulu jeho postavenia ako verejného poskytovateľa služieb. V odseku 37 odôvodnenia rozsudku, súd nesprávne konštatuje, že už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ, čo je výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy a to samo osebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že aj žalobca v prípade porušenia svojich záväzkov zo zmluvy je taktiež sankcionovateľný v zmysle § 73 Zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého za porušenie povinnosti podľa tohto zákona hrozia žalobcovi pokuty v rozpätí od 200,- eur do 10% z obratu za predchádzajúce účtovné obdobie. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov a to na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/291/2016 zo dňa 11.04.2018, sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 19.10.2017. Ďalej žalobca uviedol, že súd prvej inštancie v odseku 38 odôvodnenia rozhodnutia nesprávne právne argumentuje, že dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné, že pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a že dojednaná zmluvná pokuta výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Žalobca uviedol, že tento právny záver súdu je v priamom rozpore s ustanovením § 544 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, keď podmienkou vzniku nároku na jej zaplatenie je samotné porušenie právnej povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou bez ohľadu na výšku škody a preto z hľadiska vzniku nároku na zmluvnú pokutu je teda otázka vzniku škody a jej výšky celkom irelevantná. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/291/2016 z 11.04.2018. Ďalej žalobca nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v odseku 38, kde súd konštatoval, že výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku neplatenia ceny za poskytnuté služby. V tejto súvislosti žalobca poukázal na článok III. žalobného návrhu, ako aj článok 3. dodatku, kde sa uvádza, že výška zmluvnej pokuty sa vypočíta podľa vzorca - vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty 317,46 eur = základ pre výpočet 820,- eur mínus počet dní uplynutých z doby viazanosti (448 dní) / celkový počet dní doby viazanosti (731 dní) x základ pre výpočet (820,- eur), ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do doby prerušenia poskytovania služieb. Z uvedeného vyplýva, že základ zmluvnej pokuty sa znižuje odo dňa uzavretia dodatku, od ktorého začína plynúť doba viazanosti až do dňa prerušenia poskytovania služieb pre neplatenie. Ďalej žalobca uviedol, že žalovaný ešte dlho potom, ako sa mu preruší poskytovanie služieb, má možnosť vzniknutý dlh zaplatiť a vyhnúť sa vyúčtovaniu zmluvnej pokuty, taktiež, ak žalobca pristúpi k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty, nie je možné zohľadňovať obnovu dodávky služieb, lebo obnova dodávky služieb v dôsledku vypojenia SIM-karty z prevádzky už nie je možné. Súd prvej inštancie vyvodil nesprávny záver, ak v odseku 39 konštatoval, že zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností žalovaným je neprimerane vysoká, v dôsledku čoho je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a preto je absolútne neplatná. Hodnota zabezpečovaného záväzku v čase uzatvorenia dodatku zo dňa 16.09.2015 bola 1.139,88 eur = 24 mesiacov x 33,325 + 14,17 eur. Pokiaľ by žalovaný po celý čas trvania doby viazanosti 24 mesiacov riadne využíval služby žalobcu, v takomto dohodnutom minimálnom rozsahu, zaplatil by za celé obdobie viazanosti spolu sumu 1.039,88 eur. Zmluvná pokuta bola dojednaná v dodatku zo dňa 16.09.2015 o základe vo výške 820,- eur, čiže primerane k hodnote zabezpečovaného záväzku 1.139,88 eur, nehovoriac o tom, že za každým dňom, ktorý uplynie z doby viazanosti zmluvná pokuta, resp. jej základ alikvotne znižuje. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 04.09.2018 sp. zn. 16Co/188/2018, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.10.2017 sp. zn. 19Co/142/2016 a Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.10.2018 sp. zn. 9Co/55/2018. Ďalej žalobca uviedol, že z obsahu celého článku 3 dodatku zreteľne vyplýva, že iba skutočné ukončenie zmluvy z dôvodov na strane zákazníka zakladá porušenie záväzku viazanosti. V prípade konania podľa písm. c) sa na porušenie záväzku viazanosti vyžaduje, aby zákazník skutočne po dobu dlhšiu ako 45 dní neplatil za služby žalobcu a takto vzniknutú podlžnosť neuhradil ani v primeraných termínoch, teda všetky pokusy žalobcu o zmier by

zlyhali, až by došlo k vypojeniu SIM-karty zákazníka z prevádzky. Pre vzorec na výpočet vyúčtovanej zmluvnej pokuty je v tomto prípade rozhodujúci dátum prerušenia poskytovania služieb. Žalobca taktiež nesúhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že dojednaním nároku na zmluvnú pokutu aj pre prípad ukončenia zmluvného vzťahu zo strany žalovaného formou výpovede počas doby viazanosti a pre prípad zmeny poskytovateľa telekomunikačných služieb dochádza k značnému zásahu do jeho zákonných práv, čo nemožno hodnotiť inak, ako odrádzajúcou podmienkou na zmenu poskytovateľa služby a teda ako podmienku neprijateľnú a spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalobca uviedol, že dojednanie záväzku viazanosti pripúšťa aj samotný Zákon o elektronických komunikáciách v § 44 ods. 2 účinného ku dňu 16.09.2015 a v § 44 ods. 5 Zákona o elektronických komunikáciách a preto jeho toho názoru, že ak dojednanie pripúšťa samotný Zákon o elektronických komunikáciách a teda že možnosti jeho skončenia sú obmedzené, nemožno ich automaticky hodnotiť ako odrádzajúcou podmienkou na zmenu poskytovateľa služby. Ďalej žalobca uviedol, že dodatok k zmluve bol uzatvorený na dobu určitú a to na dobu viazanosti s tým, že po uplynutí doby viazanosti, pokiaľ nedôjde k ukončeniu zmluvy niektorým spôsobom, služby doposiaľ poskytované v rámci dohodnutého programu sa budú poskytovať aj ďalej, ale už na základe zmluvy na dobu neurčitú. Preto je žalobca toho názoru, že predmetný dodatok bol uzatvorený dňa 16.09.2015 na dobu určitú s tým, že zákazník po uplynutí predmetnej doby má možnosť ukončiť zmluvu s podnikom z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu bez povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, a dospel k záveru, že odvolaniu je možné priznať úspech, keďže v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie nemožno rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti (317,46 Eur s príslušenstvom) považovať za vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené v napadnutom rozsahu podmienky pre jeho zmenu v zmysle § 388 CSP.

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 1.620,10 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% od 24.06.2017 do zaplatenia. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel (suma 1.243,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 24.06.2017 do zaplatenia), čiastočne konanie zastavil (o zaplatenie sumy 59,56 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 24.06.2017 do zaplatenia), ktoré výroky neboli odvolaním žalobcu ani žalovaného napadnuté, preto sú právoplatné.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol v časti zmluvnej pokuty vo výške 317,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% zo sumy 317,46 eur od 24.06.2017 do zaplatenia, z toho dôvodu že nárok žalobcu na zmluvnú pokutu považuje za neprijateľnú podmienku a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

10. Z obsahu spisu bolo zistené, že strany uzavreli dňa 16.09.2015 Zmluvu o prenose čísla v mobilnej sieti spoločnosti Slovak Telekom a.s., s predmetom aktivácie programu služieb Happy XL NAJ. Dodatkom k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 16.09.2015 uzatvoreným medzi stranami

sporu sa žalobca zaviazal poskytovať žalovanému služby súvisiace s telekomunikačným zariadením podľa zvoleného programu služieb Happy XL NAJ s dobou viazanosti 24 mesiacov a predať mobilný telefón iPhone 6 64GB Space Grey za akciovú kúpnu cenu 99 Eur, keď neakciová maloobchodná cena za mobilný telefón je 799,- eur s uvedením zmluvnej pokuty vo výške 820,- eur, vyjadrenej ako základ, počiatočná suma, ktorá bude klesať. Žalovaný sa v bode 3. Dodatku označenom ako Závazok viazanosti zaviazal, že po dobu špecifikovaných v tabuľke č. 1 zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a bude vo vzťahu k SIM karte využívať služby podniku podľa zmluvy v znení Dodatku, teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu zmluvy a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby. Porušením záväzku viazanosti preto je a) výpoveď zmluvy účastníkom, ak výpovedná lehota alebo iná osobitne dohodnutá lehota uplynie počas dojednanej doby viazanosti, b) žiadosť účastníka o prenesenie telefónneho čísla k inému podniku, ak v dôsledku tejto žiadosti dôjde k ukončeniu zmluvy počas dojednanej doby viazanosti, c) nezaplatenie ceny za poskytnuté služby účastníkom do 45 dní po splatnosti, na základe ktorého vznikne podniku právo na odstúpenie od zmluvy. Porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bude vypočítaná podľa vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo faktúre, ktorou je účastníkovi vyúčtovaná. Počiatočná suma zmluvnej pokuty, ktorá bude klesať je uvedená v Tabuľke č. 1 Dodatku vo výške 820 Eur. Dňa 16.09.2015 uzavreli žalobca a žalovaný Zmluvu o kúpe iPhone zariadenia, ktorou sa žalobca ako predávajúci zaviazal žalovanému ako kupujúcemu dodať a previesť vlastnícke právo k zariadeniu: iPhone 6 64GB Space Grey a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za predmet kúpy kúpnu cenu 149 Eur.

11. Porovnajúc obsah stranami uzavretej zmluvy o prenose čísla vrátane jej dodatku so zákonnými ustanoveniami použitými súdom prvej inštancie je nesporné a prvoinštančný súd v preskúmanom rozsudku správne uzavrel, že právny vzťah založený predmetnými zmluvami medzi žalobcom, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľom v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ako podnikom v zmysle § 44 cit. zák. č. 351/2011 Z.z. a na druhej strane žalovaným, ktorý pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a bola teda spotrebiteľom zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa § 44 cit. zák. č. 351/2011 Z.z. je spotrebiteľským vzťahom a predmetná zmluva o pripojení (vrátane jej dodatku) je zmluvou spotrebiteľskou. V dôsledku toho bolo na daný vzťah nevyhnutné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

12. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ust. ods. 1 sa nevzťahuje podľa ods. 2 iba na predmet plnenia alebo cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ods. 3 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Novelou Občianskeho zákonníka zák. č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008 bolo zakotvené písm. k), v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku. Podľa ods. 5 cit. § 53 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto ustanovenie je zachované v Občianskom zákonníku v nezmenenej podobe od účinnosti piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách. Ostatne citované ustanovenie je kogentné a zakotvuje zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve odchyľili od Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že je to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle ods. 2 tohto ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a

ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

15. Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

16. V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

17. Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

18. Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

19. Podľa prílohy tejto smernice bod 1. písm. e) medzi podmienky uvedené v čl. 3 ods. 3 okrem iných patrí i podmienka vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

20. Odvolateľ namietal podľa neho nesprávny záver prvoinštančného súdu, že predmetná zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve nebola individuálne dojednaná.

21. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi stranami a jej dodatku vyplýva, že text zmluvy a dodatku bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa, ním vybraný mobilný telefón, účastnícky program a služby. Žalovaný ako spotrebiteľ mal síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporné nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a jej dodatku preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka i čl. 3 bod 2 smernice, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohla iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

22. Samotná skutočnosť, že žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť vybrať si z viacerých žalobcom ako dodávateľom ponúkaných mobilných telefónov i lacnejší, v dôsledku čoho by i zmluvná pokuta bola nižšia, rozhodne nemôže znamenať možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Podstatným totiž je, že v danej uzavretej spotrebiteľskej zmluve predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa

s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť podstatu tejto podmienky, resp. jej obsah a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že spotrebiteľ mal možnosť voľby pri kúpe rôznych koncových zariadení, pričom pri kúpe lacnejšieho by bola i zmluvná pokuta nižšia.

23. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že predmetné zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne neboli individuálne dojednané a preto táto odvolacia námietka žalobcu neobstojí. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že predmetné zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne neboli individuálne dojednané, preto podliehajú súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

24. Ďalej odvolateľ namietal, že zmluvná pokuta bola dojednaná ako regresívna, so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli zo záväzku viazanosti, v zmysle v čl. 1 bod 3 dodatku.

25. Je pravdou, že v zmysle čl. 4 Smernice 93/13/EHS bod 1 je potrebné nekalosť zmluvných podmienok hodnotiť so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Odvolací súd pritom nepopiera možnosť i v spotrebiteľskej zmluve dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola podľa odvolacieho súdu primeraná. Zmluvnú pokutu považuje odvolací súd za dojednanú určite, pričom výpočet, ktorý táto obsahuje považuje taktiež za určitý a nebráni tomu ani okruh výpočtu porušení povinností (žalovaným). Odvolací súd má za to, že výšku zmluvnej pokuty mesačne 34,16 Eur (820 : 24) vyčíslenú v prípade žalovaného s poukazom aj na obsah formulovaného výpočtu žalobcom v čl. 1 bod 3 dodatku, nemožno považovať za neprijateľnú a to ani s poukazom na výšku dohodnutého mesačného poplatku za poskytnuté služby žalobcu 57,00 Eur s DPH (mesačná výška zmluvnej pokuty predstavuje 59% z dohodnutého mesačného poplatku podľa žaloby). Podľa odvolacieho súdu žalovaný môže aj po uplynutí 24 mesiacov predmetný mobilný prístroj využívať až do doby jeho funkčnosti. Na základe uvedeného odvolací súd priznal žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 317,46 Eur vyčíslenú žalobcom podľa vzorca uvedeného čl. 3 dodatku, postupom $317,46 \text{ Eur} = 820 \text{ eur} - (448 \text{ dní} : 731 \text{ dní}) \times 820, - \text{ Eur}$.

26. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplateným zmluvnej pokuty, ktorú odvolací súd považoval za dôvodnú, preto mu odvolací súd uložil uhradiť žalobcovi sumu 317,4 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 24.06.2017 do zaplatenia v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

29. S poukazom na vyššie uvádzané, odôvodňujúce vyhovenie žalobe v napadnutom rozsahu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu s použitím § 388 CSP zmenil a žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť žalobcovi sumu 317,46 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 24.06.2017 do zaplatenia.

30. Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

31. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Žalobca v konaní dosiahol plný úspech. Odvolací súd teda o nároku na náhradu trov rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).